

LIJST VAN VLAGOFFICIEREN IN DE NEDERLANDSE, FRANSE EN ENGELSE VLOTEN IN DE ZEVENTIENDE EEUW.

Vóór de Tachtigjarige oorlog (1568 - 1648) werden de vlagofficieren de Nederlandse vloot, of een deel daarvan, commandeerden en die doorgaans slechts voor één bepaalde onderneming of zeetocht werden benoemd, daarvoor niet uitgekozen op grond van hun bekwaamheden als zeeman. Zij kwamen voor zulk een bevelvoerende functie in aanmerking uit hoofde van het gezag, dat zij door hoge geboorte of maatschappelijke positie, automatisch bezaten. Sommigen hadden ervaring als militair te land. Voor het varen en vechter ter zee waren zij bijna altijd aangewezen op de bekwame zeelieden die onder hun bevelen stonden. Dat gold tijdens de opstand tegen Spanje ook nog voor de meeste admiraals der Watergeuzen en de vlagofficieren die later in 's Lands vloot commandeerden.

Enkele deden zoveel zee-ervaring op, dat zij op den duur ook op zeemanschappelijke bekwaamheden konden bogen. Men ging er pas later toe over af en toe een vlagofficier aan te wijzen, die van huis uit zeeman was.

- De eerste echte varensman die tot opperbevelhebber van 's Lands vloot werd benoemd, was Piet Heyn, helaas sneuvelde die al na enkele maanden waarna men zijn voorganger,
- Jhr. Philips van Dorp, herbenoemde. Nadat deze weinig succesvolle vlootvoogd in 1637 terugtrad kwam er weer een echte zeeman,
- Maarten Tromp in zijn plaats, maar toen die in de Slag bij Terheyde op 10 augustus 1653 sneuvelde bleek het zo moeilijk uit de mogelijk in aanmerking komende, onder Tromp dienende vlagofficieren een verantwoorde keuze te maken, dat men toch weer zijn toevlucht nam tot de benoeming van een hooggeplaatste buitenstaander, en wel, de
- Kolonel der cavalerie Jhr. Jacob van Wassenaer van Obdam, hoewel hij voor de vloot in bepaalde opzichten wel verdiensten heeft gehad, sloeg hij als bevelhebber ter zee geen goed figuur. Na zijn sneuvelen in de Slag bij Lowestoft op 13 juni 1665 werd hij opgevolgd door
- Michiel de Ruyter. Sindsdien heeft altijd een zeeman het bevel over 's Lands vloot gevoerd. Van de opperbevelhebbers die aan de Ruyter voorafgingen, Piet Heyn, Maarten Tromp, Jacob van Wassenaer van Obdam en van de vlagofficieren die onder de Ruyter in zijn diverse zeeslagen dienden is als apart document een korte levensbeschrijving opgenomen, met een lijst van de schepen die in de Koninklijke Marine ooit de naam van die admiraal droegen. (De schepen die naar de Ruyter zijn vernoemd staan op een aparte pagina in deze site.)
- Witte DE WITH.
- Cornelis TROMP.
- Adriaen BANCKERT
- Aart VAN NES.
- Jan EVERTSEN.
- Cornelis EVERTSEN de Oude.
- Cornelis EVERTSEN de Jonge.
- Cornelis EVERTSEN de Jongste
- Willem Joseph Baron VAN GHENT.
- Isaac SWEERS.

- Johan DE LIEFDE,
- Jan VAN BRAKEL.
- Jan VAN GALEN.
- Jan DE HAEN.
- Volkert SCHRAM
- Egbert Bartolomeusz KORTENAER. (Cortenaer)
- Pieter DE BITTER.
- Gerard CALLENBBURG
- David VLUGH.
- Jan van GALEN. Heeft nooit met de Ruyter gevochten.
- Jacob VAN HEEMSKERCK. Heeft nooit met de Ruyter gevochten, maar geldt als stamvader van de Nederlandse vloot en de eerste van de Nederlandse zeehelden.
- Johan Arnold ZOUTMAN. Heeft nooit met de Ruyter gediend of gevochten, maar geldt, net als van Speijk, als opvolger in de grote maritieme traditie waarvoor de basis in de 17e eeuw gelegd werd

Zonder iets te willen afdoen aan de Ruyter's genie blijkt uit de hoge kwaliteiten en beroemdheid van deze naaste medestrijders en vlagofficieren wel, dat de Nederlandse vloot in de zeventiende eeuw over een overvloed aan zeer kundige admiraals beschikte, Men kan zich echter daarbij afvragen in hoeverre deze vlagofficieren hun hoge kwaliteiten niet juist aan de deskundige leiding, voorbeeld en oefening door de Ruyter, te danken hadden. De waarheid is, dat het voor een man als de Ruyter mogelijk werd de Nederlandse vloot tot de sterkste macht ter zee te maken en dat zij gezamenlijk met deze schier onoverwinnelijke Nederlandse zeemacht de jonge, zeer kwetsbare en alom begeerde Republiek een onaantastbare, soevereine positie tussen de volkeren van Europa gaven.

Van minstens zo groot belang als zijn vlagofficieren hebben zijn tegenstanders in belangrijke mate een rol gespeeld bij de successen die de Ruyter met de Nederlandse vloot behaalde. Ook van een aantal van hen is een korte levensbeschrijving opgenomen.

Engelse Admiralen:

- Sir George AYSCUE.
- Robert BLAKE.
- George MONCK 1e Hertog van Albemarle.
- Edward SPRAGGE.
- Prince RUPERT.
- Edward MONTAGU. Eerste graaf van Sandwich.
- Sir Robert HOLMES

Franse Admiralen:

- Abraham DUQUESNE.
- Jean Graaf d'ESTRÉES.